

agter at drive Handel. Den, der alt har Adkomst til at drive Handel med stærke Drikke i Næringskredsen, men ikke hidtil har drevet saadan Handel i den paagældende Kommune, maa stilles lige med den, der nu søger Næringsadkomst, og kan altsaa, hvis han nu agter at drive Handel i Kommunen, forlange Afstemning, men kan ikke uden saadan Afstemning begynde saadan Handel. Den, der alt havde Næringsadkomst i Kredsen og tillige allerede før Kommunebegæringens Indgivelse drev Handel med stærke Drikke i Kommunen, berøres ikke af Begæringen.

Ligesom i det hele Næringsrettighederne ere personlige og ikke knyttede til Forretningen, saaledes er Udtrykket »paabegynde« i Paragraffen brugt med Hensyn paa Personen ikke paa Forretningen. Den, der uden tidligere at have forhandlet stærke Drikke i Kommunen nu giver sig til at drive saadan Handel, »paabegynder« Forhandlingen, selv om det sker ved at overtage en gammel Forretning. Omvendt den, der driver saadan Handel i Kommunen, men nu opgiver den og overtager en anden lignende Forretning i samme Kommune, paabegynder ikke Forhandlingen.

Det kan ikke siges at være en Krænkelse af »velerhvervede« Rettigheder, at den, der har Næringsadkomst i Kredsen, men ikke udøver saadan Næring i Kommunen, enten foreløbig ved Indgivelsen af Kommunebegæringen eller endelig ved Kommuneafstemningen kan miste Adgangen til at paabegynde Næringsdrift i Kredsen i sit fulde Omfang. Den erhvervede Næringsadkomst giver ikke Krav paa, at Næringskredsens Grænser skulle forblive uforandrede. En Omregulering af en Jurisdiktions Grænser kan saaledes hindre en næringsberettiget i at flytte sin Forretning til et Sted, som tidligere laa indenfor, men nu udenfor Jurisdiktionsgrænsen, uden at man derved vilde anse hans Rettigheder for krænkede.

Endelig kan den Forskel, der fra Næringslovens Synspunkter er mellem Fordeling i Brugsforeninger og Handel, ikke komme i Betragtning her, hvor det er Ædruelighedsbestræbelserne, der danne Synspunktet. At undtage Brugsforeninger og kun lade Paragraffens Bestemmelser angaa Handel, vilde for det første svække, ja mange Steder ganske ophæve Betydningen af Kommuneafstemningen for Ædruelighedsbestræbelsernes Vedkommende. Men det vilde desuden ganske forvanske denne Afstemnings Karakter og Formaal, idet den vilde frembyde sig som et nyttigt Kampmiddel i Konkurrencen mellem Brugsforeninger og Købmændene. Naar man kunde tillade Brugsforeninger, men forbyde Købmændene at føre stærke Drikke, vilde man kunne tilføje de sidste et dræbende Slag i Konkurrencen.

Man overser ikke, at en Kommuneafstemning ogsaa efter Forslaget kan blive paavirket af uvedkommende Hensyn, nemlig de *bestaaende* Handels- eller Brugsforeningsforretninger, saa at Spørgsmaalet i hvert Fald for en Del af de stemmende kan komme til at dreje sig mere om, hvorvidt N. N. skal fritages for en ny Konkurrent, end om, hvorvidt Kommunen skal fritages for en ny Alkoholforretning. Men det ses ikke, hvorledes man med Hensyntagen til bestaaende Forretningers velerhvervede Rettigheder skulde kunne undgaa denne Fare, hvis Betydning i øvrigt neppe er stor.

§ 36¹). Omløben med Varer er det lovtekniske Udtryk for at føre Varer omkring og falbyde dem ved Døre, paa Skibe o. s. v. Omløben med Varer er som Regel forbudt; men ofte er dette Forhold vanskeligt politimæssigt at ramme, fordi det i det ydre ikke adskiller sig fra den fuldt tilladelige Virksomhed, at bringe forud bestilte Varer omkring. Den ulovlige Omløber søger derfor ofte at dække sig ved at foregive, at det er den sidstnævnte Virksomhed, han udøver, og han spørger ved Dørene eller paa Skibene, om det ikke var hertil, at en Herre havde bestilt de medbragte Varer.

Allerede nu føres der ikke sjælden Klage over ulovlig Omløben med stærke Drikke ved Skibene, en Trafik, som i høj Grad vanskeliggør det for Skipperne at hindre Matrosernes Opkøb af stærke Drikke. Brændevinens Billighed i danske Havne bereder i saa Henseende Skipperne paa fremmede Skibe store Ulemper.

Men i det Øjeblik, man paa Landet vil vanskeliggøre Adgangen til stærke Drikke ved gennem Kommuneafstemninger at hindre Udsæknings- og Udsalgssteder, vil man ogsaa her komme til at mærke Ulemperne ved den ulovlige Omløben. Ølvognen eller Vin- og Brændevinsvognen, der under Skin af at omkøre bestilte Varer sælger fra Vognen, vil bringe Nabokommunens Butik ind i den ved Afstemning udrensede Kommune.

Da her er Tale om et Onde af ren lokal Natur, har Forslaget overladt Kom-

¹) Bilag S. 17, 43.